

E-FOTO V. Briš

Konsekrácia farského kostola Božského Srdca Ježišovho

Uplynulo 35 rokov od polozenia základného kameňa farského kostola Božského Srdca Ježišovho a 10 rokov od vzniku samostatnej farnosti v Oravskej Polhore. Bola to odvaha a nesmierna vôľa Polhorčanov a vdp. farára Františka Zibrina, že sa v dobe komunistického útlaku podarilo postaviť kostol.

Dlhé zástupy veriacich, veľa áut a bicyklov mierilo na slávnostnú posviacku farského kostola Božského Srdca Ježišovho. Slávnostná posviacka začala od desiatej hodiny. Posviacku previedol pomocný spišský biskup Mons. Andrej Imrich. V úvode ho privítal duchovný správca farnosti PaedDr. Štefan Rozmus, ktorý po privítaní povedal, že uplynulo 35 rokov od posviacky základného kameňa farského kostola, ako aj 10 rokov od vzniku samostatnej farnosti v Oravskej Polhore. Poďakoval všetkým, ktorí sa o stavbu farského kostola, fary a vnútorného zariadenia kostola, zvonov, sklenej mozaiky a obojstranného stola zaslúžili. Spomenul, že stavbu kostola v dobe komunistického útlaku sa podarilo dosiahnuť aj vďaka krátkodobému zníženiu komunistického útlaku, ktorý nastal vplyvom tzv. Pražskej jari.

Po príhovore pomocný biskup sa v podrobnej kázni pekne prihovril prítomným veriacim. Vysvetlil význam konsekrácie kostola. Po kázni posvätil obojstranný stôl ako aj konsekráčn

kríže na stenách kostola. Po posviacke sa rozžali všetky kostolné svetlá a nezaostávali ani lúče slnka, ktoré cez farebnú mozaiku vnášali do kostola nádherné farby.

Na záver sa duchovný správca farnosti vdp. Štefan Rozmus poďakoval pomocnému spišskému biskupovi Mons. Andrejovi Imrichovi za posviacku farského kostola, ako aj všetkým, ktorí sa tohto slávnostného obradu zúčastnili. Po ňom sa za obec poďakoval aj starosta obce Jozef Pečarka.

Krátko z histórie výstavby kostola

Vdp. František Zibrin, keď videl, že rabičiansky kostol nepostačuje kapacitou pre celú farnosť troch dedín, ochotne vyšiel v ústrety veriacim v Oravskej Polhore a napomohol aj počas komunistického režimu pri výstavbe nového kostola.

Za veľkých prekážok a ťažkostí zo strany štátu a nesmiernej obetavosti tamojších veriacich sa toto dielo podarilo uskutočniť za nece-

lé dva roky. Základný kameň bol posvätený 27. 7. 1969 ThDr. spišským vikárom Jozefom Ligošom a dokončený kostol bol vysvätený 19. 6. 1971. Všetky práce si Polhorčania robili sami a sami si všetko aj financovali. V čase výstavby kostola hrozilo správcovi farnosti Františkovi Zibrinovi viackrát odobratie štátneho súhlasu. V Or. Polhore si vtedy postavili nový, moderný kostol, zasvätený Božskému srdcu Ježišovmu.

Oravská Polhora a okolité dediny plesali, keď v čase komunistickej totality dosiahli, čo chceli. Slávnostná vysviacka pritiahla veriacich z celej Oravy. Uskutočnil ju osvp. kapitulárny vikár spišský ThDr. Jozef Ligoš. Odvtedy sa tu slúžili sv. omše ako vo filiálke.

Odčlenenie farnosti Oravská Polhora

Po dokončení výstavby novej farskej budovy 1. júla 1994 spišský biskup Mons. Dr. Doc. František Tondra zriadil v Oravskej Polhore novú farnosť. Prvým duchovným správcom novej farnosti sa stal vdp. PaedDr. Štefan Rozmus.

Z histórie výstavby farského kostola Božského Srdca Ježišovho 1969 – 1971

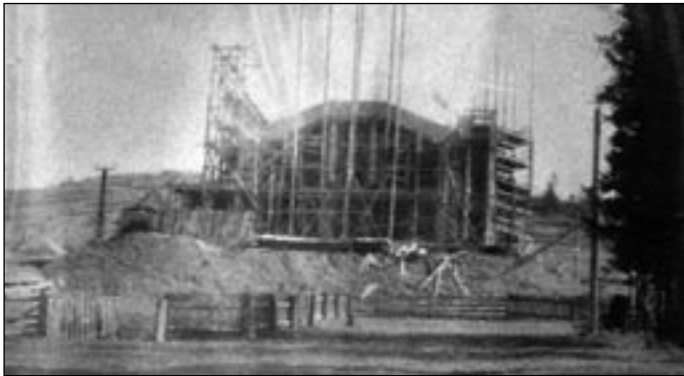
Prevzaté z *Historiae Domus* farnosti Oravskej Polhory, ktorú spracoval p. Jozef Vojtas.

27. júl 1969 Slávnostný sprievod Takto vítali otca vikára ThDr. Jozefa Ligoša k posviacke základného kameňa farského kostola.

19. jún 1971 Posviacka nového farského kostola. Koncelebrovaná sv. omša spišského otca vikára ThDr. Jozefa Ligoša s kňazmi oravského dekanátu

Hrubá stavba kostola Už je dobetónovaná povala kostola (stropná doska) a je pripravená kostra lešenia na výstavbu veže.

Dokončený nový farský kostol Božského Srdca Ježišovho

19. jún 1971 Posviacka nového cintorína a kríža na ňom. Posvätil ho v rovnaký deň spišský otec vikár ThDr. Jozef Ligoš.

Obecné zastupiteľstvo zasadalo 3x

Uznesenie č. 5/2004 z mimoriadneho zasadania Obecného zastupiteľstva (OZ) v Or. Polhore zo dňa 3. 6. 2004

A. Volí

1. Návrhovú komisiu: predseda Štefan Cubinek, členovia: p. Monika Beňušová, Ing. Peter Horváth.
2. Overovateľov zápisnice Ing. Mariana Kutliaková, p. Eugen Vorčák.

B. Schvaľuje

1. Kúpu autobusa v cene 300 000 Sk.

C. Ukladá

1. Pripraviť kalkulácie nákladov na prevádzku autobusu, zodpovedný: starosta obce, prednosta OcÚ, termín: 25. 6. 2004.

Jozef Pečarka, starosta obce

Uznesenie č. 6/2004 z riadneho zasadania Obecného zastupiteľstva v Or. Polhore zo dňa 25. 6. 2004

A. Berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesenia z predchádzajúceho zasadania.
2. Informáciu prednostu OcÚ ohľadom jednanja odklonu potoka okolo bývalého družstva.
3. Správu o čerpaní rozpočtu obce za I. štvrťrok 2004, ktorú predložila kontrolórka obce.

B. Volí

1. Návrhovú komisiu: predseda Eugen Vorčák, členovia: Ing. Mariana Kutliaková, p. Monika Beňušová.

2. Overovateľov zápisnice: Ing. Pavol Vajdečka, p. Ján Habovštiak.

C. Schvaľuje

1. Odvodnenie pozemkov v lokalite Bory na základe kalkulácie v sume 62382 Sk z položky rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií.

2. Pomoc pri vybudovaní vodovodnej prípojky a to tým, že obec zabezpečí PVC rúry z položky prepojenie vodovodov a žiadateľa Pavol Ďubašák a manž., bytom Or. Polhora čs. 505 si výkop zabezpečia na vlastné náklady v jesennom období.

3. Vyplatenie odmeny p. Antonovi Marlenovi v období jún – august na dohodu o vykonaní práce za jazdu autobusom.

4. Fakturačnú cenu na autobus v cene 21 Sk/km a stojné 100 Sk/h.

5. Žiadosť Antona Zboroňa, bytom Or. Polhora čs.118 o prenájom nebytových priestorov – garáži a prenájom Domu smútku na poskytovanie kompletných pohrebných služieb na skúšobnú dobu do konca roka 2004.

6. Žiadosť p. Miroslava Vorčáka a manž., bytom Or. Polhora čs. 150 o odkúpenie pozemku KN parcela č. 2628/2 o výmere 131 m² po 25 Sk/m².

7. Žiadosť p. Petra Tropeka, bytom Or. Polhora čs. 403 o súhlas na zriadenie predajne lacného textilu v objekte obytného domu čs.403 a žiadosť o schválenie prevádzkovej doby a to: pondelok – piatok od 8.00 – 15.00 hod. v sobotu od 8.00 – 12.00 hod.

8. Žiadosť p. Jozefa Skurčáka a manž., bytom Or. Polhora čs.

708 o súhlas k výstavbe rodinného domu na KN parcele č. 15688/1 v k. ú. Or. Polhora.

9. Žiadosť ZŠ s MŠ, Or. Polhora čs. 130 o poskytnutie bytových priestorov na vyučovanie v bytovke čs. 128.

10. Školské obvody a to školský obvod č. 1 ZŠ s MŠ Or. Polhora čs. 130, do ktorého patria žiaci 1. – 4. ročníka od čs. 1 – 338 a žiaci 5. – 9. ročníka od čs. 1 – 1031, školský obvod č. 2 ZŠ s MŠ Or. Polhora čs. 481, do ktorého patria žiaci 1. – 4. ročníka od čs. 339 – 103.

11. Žiadosť p. Jána Heruda, bytom Or. Polhora čs. 362 o súhlas k rekonštrukcii Chaty Slaná Voda, ktorá je postavená na KN parcele č. 4659/12, štyroch ubytovacích chatiek na KN parcele č. 4659/8, súhlas k výstavbe ČOV na KN parcele č. 4659/11, súhlas k výstavbe tenisového kurtu na KN parcele č. 4855/2 a súhlas k rekonštrukcii prístupovej cesty a parkoviska na KN parcele č. 4659/7 v k. ú. Or. Polhora.

12. Požiarneho poriadok obce a požiarneho štatút.

13. Nákup prietokomeru na Liaz z položky údržba Liaz v zmysle cenovej ponuky.

14. Príspevok v sume 3 Sk na obyvateľa pre združenie Babia hora.

15. Úhradu faktúry za namontovanie úsporného režimu na verejnom osvetlení.

16. Zriaďovaciu listinu Obecného hasičského zboru v Or. Polhore.

D. Ukladá

1. Prejednať možnosť premostenia cez Šoltýsky potok a pripraviť kalkuláciu na realizáciu stavby, zodpovedný: starosta obce, termín: do budúceho obecného zastupiteľstva.

E. Doporučuje

1. Preveriť možnosť získania pozemkov v rámci reštitúcie pri bývalom družstve.

2. Pripraviť návrh mzdy pre vodiča autobusu do najbližšieho zasadania OZ.

3. Riešiť protipožiarneho systému v obci v spolupráci firmy ORMOS a Dobrovoľnej požiarnej ochrany v Or. Polhore.

F. Zamieta

1. Žiadosť p. Jany Vorčákovéj a spol. o dobudovanie prístupovej cesty z dôvodu, že miestna komunikácia nie je obecná a v rámci územného plánu sa ani neplánuje ako spojnica z cesty I. triedy na miestnu komunikáciu.

2. Žiadosť p. Patrika Poltáka a manž., bytom Or. Polhora čs. 370 o odkúpenie neknižovanej parcely 7783/4 o výmere 60 m²,

nakoľko parcela sa bude využívať pri regulácii potoka.

3. Žiadosť p. Petra Hrubjaka, bytom Or. Polhora čs. 393 o odpredaj pozemku KN parcely č. 8240/12 TTP o výmere 86 m² v k. ú. Or. Polhora, nakoľko obec zatiaľ neuvažuje s odpredajom tejto parcely, pokiaľ sa nevysporiada miestna komunikácia smerom k cintorínu.

G. Odročuje

1. Žiadosť p. Anny Šimurdovej, bytom Námestovo, ul. Severná 155/2 o vyriešenie kanalizácie na ďalšie prešetroenie.

2. Žiadosť ZŠ s MŠ, Or. Polhora čs. 130 o finančný príspevok na školskú jedáleň s tým, že situáciu je možné riešiť presunom finančných prostriedkov z rozpočtu školy.

3. Žiadosť ZŠ s MŠ, Or. Polhora čs. 481 o finančnú výpomoc na školskú jedáleň s tým, že situáciu je možné riešiť presunom finančných prostriedkov z rozpočtu základnej školy.

Jozef Pečarka, starosta obce

Uznesenie č. 7/2004 z mimoriadneho zasadania Obecného zastupiteľstva v Or. Polhore, zo dňa 9. 7. 2004

A. Volí

1. Návrhovú komisiu: predseda: Ing. Jozef Herud, členovia: Ing. Pavol Vajdečka, p. Eugen Vorčák.

2. Overovateľov zápisnice OZ: Ing. Peter Horváth, Ing. Štefan Tyrol.

B. Schvaluje

1. Súhrne stanovisko pripomienok fyzických osôb a dotknutých orgánov k územnému plánu obce Or. Polhora.

2. Žiadosť p. Miroslava Polláka, bytom Kurimany 49 o pridelenie bytu.

3. Žiadosť p. Jána Plevjaka a manž., bytom Or. Polhora čs. 254 o súhlas k vyňatiu poľnohosp. pôdy z PPF KN parcely č. 5520/20 TTP o výmere 642 m² v k. ú. Or. Polhora, na ktorej plánujú výstavbu rodinného domu.

4. Žiadosť p. Jána Plevjaka a manž., bytom Or. Polhora čs. 254 o súhlas k výstavbe rodinného domu na KN parcele č. 5520/20 v k. ú. Or. Polhora s tým, že prístupová komunikácia k stavebnému pozemku bude vedená z cesty I. triedy po KN parcele č. 5249.

5. Úhradu dofinancovania kanalizačného zberača v sume 38 753 Sk z položky rekonštrukcia a modernizácia miestnych komunikácií.

Jozef Pečarka, starosta obce

Pošta – vynovená a vyasfaltované je aj okolie

E-FOTO V. BRIŠ

Oprava pošty, asfaltovanie, územný plán, trafostanice, ...

To sú hlavné aktivity obce, uvádza starosta obce Jozef Pečarka

Aké investičné aktivity ste realizovali v obci cez leto?

– Podarilo sa nám zachrániť prevádzku pošty. Hovorilo sa, že pošta pre Or. Polhuru bude v Rabič ťým, že z obecných prostriedkov sme previedli opravu pošty v celkovej výške 260 tis. Sk a zároveň sme vyasfaltovali prístupovú a parkovaciu plochu, tak sme dosiahli, že prevádzka pošty zostala v Oravskej Polhore.

Asfaltovali ste aj inde?

– Áno. Zo skromných prostriedkov obce sme vyasfaltovali a opravili miestne komunikácie pri radvovke, do role a pri nákupnom stredisku v celkovej výške 1 mil. Sk.

Čo sa vám ešte podarilo vyba-viť z investičných aktivít obce?

– Dohodol som s predstaviteľmi energetických závodov výstavbu troch trafostaníc (1 trafostanica dnes stojí cca 4 mil. Sk) do obce. Už sú postavené. Treba ich len zapojiť do elektrickej siete a skolaudovať.

Vaše pranie na zvyšok roka?

– Dokončiť Územný plán. Teraz prebiehajú vyjadrovačky príslušných orgánov a keď budú všetky, bude nasledovať schválenie Územného plánu obecným zastupiteľstvom formou všeobecne záväzného nariadenia.

– Prajem si aj, aby si občania zvykli okrem bežného zberu na triedený odpad.

Od septembra začne pravidelný zber plastov raz do mesiaca (modré vrecia), za rok elektrošrotu, textilu asi 1x za mesiac (oranžové vrecia), skla do určených nových kontajnerov rozmiestnených po obci, nebezpečných odpadov (čierne vrecia 2x za rok).

Keď si naši občania na tento triedený zber zvyknú, zmenší sa objem a váha komunálneho odpadu vyvážaného na skládku do Zubrohlavy.

To umožní znížiť výdavky na odvoz tuhého komunálneho odpadu od občanov – zlacnie. –redr

OBCHODNÁ VEREJNÁ SÚŤAŽ

Vyhlasovateľ: Ján Herud, 362, 029 47 Oravská Polhora
VÝZVA NA PODÁVANIE PONÚK – NÁVRHOV NA UZATVORENIE ZMLUVY „Rekonštrukcia a modernizácia rekreačného zariadenia Slaná Voda“

Podmienky súťaže

• **Spôsob podávania ponúk:** Písomná forma ponuky v zalepenej obálke.
• **OBÁLKU OZNAČIŤ NÁPISOM: NEOTVÁRAŤ!** Ponuka: „Rekonštrukcia a modernizácia rekreač. zar. Slaná voda“

• **Lehota na predloženie ponuky:** Ponuky možno predkladať do 14 dní od uzavretia tejto výzvy • Lehota na oznámenie vybranej ponuky (vybraného návrhu): výsledky súťaže budú oznámené účastníkom súťaže do 14 dní od uzávierky súťaže písomnou formou • Predpoklad začatia realizácie v roku 2005, po schválení štátnej pomoci • S účastníkom súťaže, ktorého ponuka bude prijatá, bude uzatvorená Zmluva o budúcej zmluve.

Blížšie informácie a podklady pre vypracovanie ponúk na tel. číslo 0903 94 29 94 a na adrese Ján Herud, Oravská Polhora 362, 029 47.

Účastníci súťaže nemajú nárok na náhradu nákladov spojených s účasťou na súťaži

KRÁTKE SPRAVODAJSTVO

Poliakov nakrátko pribudlo

Po vstupe Slovenska do Európskej únie cez víkendy prišlo v máji viac Poliakov na výlety. Za máj prešlo cez hraničný priechod cca 90 tisíc Poliakov.

Leonardo

Gmina Stryzysawa – dňa 29. mája 2004 sa tu uskutočnila vedomostná súťaž LEONARDO našich a poľských žiakov základných škôl obcí v Združení Babia hora. Našu obec zastupoval Jakub Jašák, ktorý postúpil do finále spolu s Kristínou Kolčákovou. Slovensko v porote zastupoval aj náš Ing. Pavol Vajdecka zo ZŠ Oravská Polhora.

Nové informačné tabule

Obohatili náučný chodník na Babiu horu. Starosta obce Jozef Pečarka 9. júna privítal zástupcov Správy chránenej krajiny oblasti Horná Orava riad. Róberta Trnku a riaditeľa Babiogorskeho Parku Narodowego p. Jozefa Omylaka a ďalších. Pred otvorením chodníka prebehla ekologická akcia Za čistú Babiú horu. Okolo 40 žiakov ZŠ a Oravskej Polhory a Rabčíc nazbieralo na chodníkoch vedúcich na vrchol Babej hory až 4–20-litrové vrecia odpadov. Súčasne s otvorením vylepšeného náučného chodníka otvorili informačné centrum na Slanej vode. Náučný chodník je spoločným dielom oboch národných organizácií.

Projekt zásobovanie vodou, odkanalizovanie...

6. júl 2004, Námestovo. Bielu Oravu navštívili dvaja zástupcovia prípravy projektov pre európsku komisiu z Bruselu.

Projekt Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd v regióne Orava je SVS, a. s. je pripravený. Ak ho v Bruseli Európska únia do konca roku 2004 schváli v novembri 2005 by sa mohlo začať s výstavbou. Dôležité je, aby aj občania Oravskej Polhory pristúpili ku podpísaniu predbežných dohôd na pripojenie sa k budúcej kanalizácii. EÚ si to vyžaduje. Ak sa tento výnimočný projekt EÚ schváli, všetky obce na tom len získajú – veď vybudovať stámiliónové kanalizácie z rozpočtu obcí je nemysliteľné – a ak tak, za cenu splácania drahých dlhotrvajúcich úverov.

Slabá účasť vo voľbách do prvých volieb do Európskeho parlamentu

13. jún 2004. Účasť len 17,2 %. Najviac hlasov 65,7 % získalo KDĽ, 2. SDKÚ 12,3 % a tretie LS – HZDS s 9,2 % hlasov.

Poľovníctvo a ochrana prírody

V samotnom poľovníctve revire Oravská Polhora je zvýšená starostlivosť o zver a jej životné prostredie.

Nepoľovnícka verejnosť má o poľovníctve rôzne informácie. Tí, ktorí poznajú poľovníkov vo svojom blízkom okolí, si vytvárajú obraz podľa nich; tí, čo neprídu do styku s poľovníctvom, niekedy ťažšie chápu, ako niekto, kto zabíja, dokáže i chrániť. Tu by sa zo strany poľovníckeho združenia a samých poľovníkov mali prezentovať pravdivé informujúce príspevky do tlače (miestnej) a obecného rozhlasu, spolupráca poľovníkov so školami formou besied a neposlednom rade správanie sa samotných poľovníkov.

K dobrému menu nášho poľovníctva napomáha aj dodržiavanie starých poľovníckych zvykov a tradícií ako i základ poľovníckej etiky a morálky. Pri jeho prezentácii sa osvedčili poľovnícke výstavy prístupné i pre laickú verejnosť, ktoré dokážu predstaviť poľovníctvo ako cielavedomú činnosť v prospech oddychu, ako aj ochrany v prírode. Krúžok mladých priateľov poľovníctva, pracujúci pod vedením Pavla Baleka nás úspešne reprezentovali na okresnej súťaži priateľov poľovníckych združení, kde skončili na úspešnom 3. mieste, za čo im patrí naša vďaka. Členovia nášho poľovníckeho združenia pripravili výstavu poľovníckych trofejí cez dni Sv. Huberta v Námestove

Celkom na záver – Lovu zdar.

Ing. Peter Horváth, vedúci LS Or. Polhora

Evidencia dobytky

BSE – choroba šialených kráv, vstup Slovenska do Európskej únie boli dôvody, aby bola u všetkých chovateľov zvierat povinná evidencia hospodárskych zvierat. Dnes sa musia povinne evidovať a označovať: hovädzí dobytok, ovce, kozy a ošípané. Každé hospodárske zviera musí mať pas a ušné čísla, podľa ktorých sa vie určiť mäso. Za nesplnenie hrozí chovateľom pokuta až do výšky 10 tisíc korún.

Evidenciou zvieratá získa chovateľ nárok na niektoré bezplatné veterinárne prehliadky. Evidenciu chovateľovi zabezpečí veterinár priamo doma. Evidenčný poplatok za zviera je 150 Sk. Pri viacerých je cena dohodou. Pri predaji býka musí mať chovateľ vyradenku od veterinára – cena je 250 Sk.

Chovatelia by si mali vo vlastnom záujme mať zaevidovaný a vyšetrený dobytok. Len tak neohrozia seba, svojich blízkych a ďalších.

–red

Bohatstvo lesov – dedičstvo otcov – zachovajme lesy nášmu potomstvu

Bez toho, aby sme sa hlbšie zamysleli, či skôr otvoríme dvere dokorán páľčivým problémom Polhorských lesov, pouvažujme a zoberme si k srdcu, že naše lesy boli stáročia našou životiteľkou, treba pred nimi skloniť úctu, aby si do budúcnosti zachovali vysokú spoločenskú vážnosť, najmä z historického hľadiska. Naša obec Oravská Polhora na rozdiel od ostatných obcí má vo svojom katastri pomerne veľa lesov – lesov štátnych, lesov urbárskych a lesov súkromných. Lesy štátne poskytovali a poskytujú možnosť pracovných príležitostí, urbárske lesy ako spoločné vlastníctvo poskytovali a poskytujú spoločné výnosy, ale aj spoločné povinnosti. Súkromné lesy na rozdiel od predchádzajúcich majú odlišný vlastnícky vzťah. Sú majetkom jednotlivcov, prípadne rodín. V dôsledku toho charakter ich obhospodarovania je určený názormi vlastníka na ich obhospodarovanie. Pripomeňme si názory našich otcov a nielen názory, ale aj skutky, ktoré z ich strany boli smerované ako vlastníkov na ich obhospodarovanie.

Dodržiavaná bola zásada vlastné (súkromné) lesy zachovať, ich produkciu udržať a neustále ju zvyšovať. Snaha bola zabezpečiť ich prírastavosť, zalesniť vzniklé holiny, prípadne medzery, nepretržite sa starať o ich výchovu a v neposlednom rade o ich zdravotný stav. Vynakladali veľké úsilie k tomu, aby krádeže boli čo najnižšie.

Na rozdiel od našich otcov tieto ich zásady sú v mnohých prípadoch neuctievané, ba porušované. Ich dodržiavanie je aj zákonom predpísané a smernicami a usmerneniami v lesných hospodárskych plánoch prikázané. Z uvedených skutočností je potrebné poukázať na praktiky a povinnosti v konaní vlastníkov lesov, ktoré na produkčnosť a celospoločenskú funkciu súkromných lesov a na ich zachovanie pôsobia nepriaznivo.

Prekračovanie únosných ťažieb

Pri prevádzaní ťažieb u mnohých vlastníkov nie je dodržiavaná zásada ťažiť tam, kde je to únosné a potrebné a v kvalite, ktorú les pri dobrom pestovaní poskytne. Na rozdiel od predchádzajúcich desaťročí, keď obec bola vo výstavbe, ťažilo sa iba toľko, koľko k výstavbe bolo potrebné, v súčasnej dobe, keď do ťažby vstupuje trh, ťaží sa takmer stále, pretože odbyt dreva je nepretržitý. Poskytuje príjem finančných prostriedkov. Žiaľ, vyskytujú sa prípady narušenia medziludských vzťahov tam, kde dochádza k preťažbe prináležajúcich podielov, ba sú ja prípady odcudzovania dreva z časti lesa patriaca spoločnosti.

Uvedené javy spôsobujú ochudobňovanie lesov, znižujú ich kvalitu a tiež aj ich produkčnosť, ba znižujú aj ich výmeru.

Lesom a aj medziludským vzťahom veľmi prospeje dodržiavať už spomenuté zákonné opatrenia, smernice a usmernenia, hlavne ale dodržiavanie predpisov LHP a v oblasti medziludských vzťahov rešpektovať vlastnícke práva občanov.

Hygiena porastov

Zdravotný stav súkromných lesov je pomerne slabý. Na tento vplyva predovšetkým slabá odolnosť spôsobená imisiami – znečisteným ovzduším, snehové a vetrové kalamity.

Žiaľ i značnou mierou zdravotný stav lesov znižujú mnohí vlastníci tým, že pri prevádzanej ťažbe nerešpektujú zásady hygieny. Táto je niektorými vlastníkmi narušovaná neodbornou ťažbou, po ktorej sú ponechávané hrubšie časti drevnej hmoty a častokrát zostávajú zvyšky po ťažbe. Značné škody na jednotlivých stromoch spôsobuje necitlivé približovanie mechanizačnými prostriedkami aj vo vnútri porastov, kde zvyčajne je nedostatok manipulačného priestoru. Toho dôsledok je poškodzovanie koreňových nábehov i spodnej časti kmeňov. Už spomenutá imisiami, snehom a vetrom oslabená odolnosť porastov a uvedenými ľudskými necitlivými zásahmi človeka sa odolnosť porastov ešte znižuje, čím umožňuje stromy i porasty napadnúť hmyzovými škodcami. K tomu napomáhajú živé chrobačiare a zlo-

my po vetrovej a snehovej kalamite. Pre zníženie tohto nebezpečenstva platí zásada ťažbu prevádzkať citlivo a odborne, v prvom rade ťažiť stromy poškodené, napadnuté hmyzom, odumierajúce a odumreté.

Približovanie prevádzkať veľmi citlivo a tak, aby jednotlivé stromy zostali nepoškodené. Zbytky po ťažbe a približovaní treba spracovať a vylúčiť ich z možnosti rozšírenia hmyzovej kalamity. Konáre z ťažby na vhodných miestach a v rámci dodržiavania smerníc a za prísneho dohľadu spáliť.

Zalesňovanie a výchova

Nedopusťme, aby sa znižovala výmera našich lesov. Každú plochu, ktorú ťažbou odlesníme a na ktorej inými drastickými spôsobmi k odlesneniu došlo, opätovne zalesníme. Prikazujú nám to jednak zákonné opatrenia a aj prí-

slušné smernice platné pre lesnú prevádzku.

Usilujme sa o to, aby povinnosť novozalesnenia nebola diktovaná len predpismi, ale aj naším svedomím.

Ruka v ruku so zalesňovaním vzniká povinnosť o kultúry sa starať a ich ochraňovať. Nedovoľme, aby sa ničili prípadne zanikli. Ochraňujme ich vyžínaním a inými spôsobmi. Prisvojme si povinnosť v kultúrach prevádzkať prestrihávky, v kultúrach starších prerézavky a vo veku produkovania drevnej hmoty prebiecky. Tieto výkony treba prevádzkať pod odborným dohľadom a odborným vedením. K tomu poslúži osoba odborného lesného hospodára, ktorého aj súkromní vlastníci lesov sú povinní zamestnávať a aj zamestnávajú.

Lesu zdar!

Ing. Peter Horváth

Smrekové lesy hynú – je jedľa záchranou?

Smrekové lesy hynú. Napomáhajú tomu externé výkyvy počasia, suchá v r. 2000 a 2003, kyslá pôda a zlá starostlivosť súkromných vlastníkov o obnovu lesa v súlade s lesohospodárskym plánom.

Stav je vážnejší, ako si väčšina z nás vie predstaviť. Len tí, čo sa lesu naozaj dlhodobo venujú, zisťujú, že nielen staré porasty hynú – často hynú aj mladé 10-ročné porasty. Netreba to podceňovať, aby to nevystilo do ekologickej katastrofy.

Ešte koncom 18. storočia na hornej Orave boli čisté smrekové

lesy vzácnosťou. V súpise lesov z roku 1789 sa v druhovom zastúpení drevín na prvom mieste uvádza jedľa a až za ňou nasleduje smrek, buk, borovica, smrekovec a jarabina. Naproti tomu dnes je smrek hlavnou drevinou a zaberá v priemere 85,4 % všetkej lesnej pôdy. Za 100 rokov od roku 1830 zastúpenie smreka v obvode obce Oravská Polhora vzrástlo z 54 % na 87 %.

V produkcii dreva jedľa prevyšuje v optimálnych podmienkach aj smrek. Ústup jedle tu bol z 37 % v roku 1830 na 6,4 % v roku 1936.

Bez tajchov by pltníctvo nebolo v minulosti úspešné

Úspech pltníctva podporovali vodotechnické zariadenia, ktorými sa upravovali splavné podmienky v severných lesoch Oravy.

Už roku 1825 Oravský komposorát k plavebným cieľom postavil v Jalovci a v Borsučom (katastrálne územie Oravská Polhora) vodné nádrže, ktoré opravami udržoval v takom stave, aby mohli slúžiť preprave dreva.

V Jaloveckej doline bola hrádza nádrže z dreva vysoká 11,3 m a vodná plocha zaberala 2,60 ha. Jej vypustenie trvalo 3 hodiny.

V Borsučej doline vodná nádrž mala vodnú plochu 1,95 ha a brehy vydláždené kameňom v dreve-

nej väzbe, aby voda nepodmývala brehy. Vypúšťanie štyrmi otvormi trvalo 2 hodiny.

Pltničilo sa dolu Bielou Oravou už od obcí Lomná – Novoť, a potom dolu Oravou z Tvrdošína, Podbiela, Or. Podzámku a Párnice. Klátovina sa pltila do Žiliny a Bytče a vyberaný stavebný materiál až do Komárna. Najviac pltníkov bolo zo Slanice, Ústia, Nižnej, Žašková, Zábrežia a Párnice.

Posledným polhorským pltníkom, ktorý dopravoval plte z pltoviska od starej pošty do Slanice bol Jozef Luscoň.

Pltenie však nedokázalo zabezpečiť pravidelné zásobovanie.

Prvá lesná železnica na Orave sa postavila v Kohútovej v roku 1867

Pltenie bolo ovplyvňované dostatkom vody. Ani počet vodných nádrží a zdvihadiel i pri súčasnom vypustení nezabezpečil splavenie celého toku Oravy a preto pltenie zo Slanice do Tvrdošína sa vykonávalo iba v obmedzenom jarnom období pri zvýšenom stave vody z atmosférických zrážok. Drevo, ktoré pre nedostatok vody zostávalo uskladnené na brehu v očakávaní daždivého počasia sa takto znehodnocovalo a tak pltenie ustúpilo doprave úzkokolejnej železnici.

Prvá lesná železnica na Orave sa postavila v Kohútovej (kataster Oravská Polhora) v roku 1867.

Merala 2345 m. Bola to v podstate gravitačná železnica. Hore svahom na vagóniky dopravovali ľudskou silou, kým pohyb dolu sa uskutočňoval gravitačne. Spád mala 1,3 – 2,7 %, priemerne 2,2 %. Doprava dreva v celých dĺžkach spôsobovala vykoľajovanie vozíkov, a to dalo popud na jej odmontovanie. Násypy boli využité pre cestu.

Na Orave si aj napriek tomu doprava dreva železnicou našla zástancov a tak Oravský komposorát roku 1911 začal s výstavbou novej lesnej železnice, ktorá sa rozšírila najmä v Zákamennom a Oravskej Lesnej.

Ilustr. foto z *Históriae Domus Or. Polhory*: Polhorskí povozníci so svojimi koňmi

V odvetovaní je stále borec
V Námestove každý rok prebieha súťaž drevorubačov zo Slovenska a Čiech. Súťaž bola 6. – 7. augusta. Zúčastnilo sa jej 34 záujemcov s motorovou pilou. Za bezkonkurenčne najlepšieho borca v odvetovaní uznávajú aj Česi nášho Štefana Hrubjaka z Or. Polhory. Pred zaplneným námestovským amfiteátrom dokázal, že keď nemusí dbať na presnosť, tak nemá konkurenciu.

ANGLIČTINA PRE DETI A MLÁDEŽ

Ponuka pre žiakov 1. – 9. ročník ZŠ a študentov stredných škôl. Jazyková škola Kalítea pripravuje od septembra 2004 súkromnú výučbu anglického jazyka v Námestove av ZŠ Rabča. Cieľom je moderná vyučba. **I n f o r m á c i e**
www.kalitheas.sk, tel. 0905/686345

Babia hora je opradená tajomstvom

Najvyššia hora Oravy, Babia hora, je opradená dodnes mnohými povestami a legendami, ktoré rozprávali starší obyvatelia svojim deťom a vnukom. Známa je povest O zakliatom vojsku v Babej hore.

Nachádzajú sa tam jaskyne, o ktorých stále málo vieme. Podľa riaditeľa CHKO p. Róberta Trnku sú takéto zlomové jaskyne vzácnejšie ako kvapľové, lebo sa vyskytujú vzácné. Pri vchode do jednej z jaskýň sa nachádzajú zvláštne znaky. Znaky pravdepodobne vyryli baníci alebo geológovia, ktorí robili na Babej hore prieskum na výskyt zlata. Jaskyne sú väčšinou zasypané a je nebezpečné do nich vstupovať.

Nedá mi: „Nebolo by vhodné cestou projektou požiadať z prostried-

E–FOTO: archív CHKO Námestovo

kov EÚ o odborné preskúmanie a zmapovanie týchto jaskýň?“ **vbv**

Aby ľudová tradícia nezhylnula – gajdošská tradícia je stále živá

Detská ľudová hudba Goluska je špeciálny goralský názov na nedozretú čuoriedku. Tento súbor vznikol v Oravskej Polhore pred piatimi rokmi. Vystupoval už na rôznych medzinárodných festivaloch v Poľsku a v Čechách. Sólista v hre na gajdy Peter Matis vystupoval i v Taliansku, Nórsku a Švédsku. Ľudové nástroje v Goluske ožívujú štyria mladí muzikanti.

Obecný úrad podporuje hudbu finančne a materiálne. Na obnovu ľudových tradícií vytvorila obec aj miesto kultúrneho pracovníka. Oravská Polhora a Sihelné sú totiž jediné dve dediny na celej Orave, kde doposiaľ ostala živá gajdošská tradícia. Obec každoročne organizuje aj stretnutie gajdošov z celej Európy. Naposledy prišli pod Babiu horu gajdoši zo siedmich štátov; toho roku sa sem chystajú aj gajdoši z talianskej Sardínie. Aby Polhorčania túto tradíciu rozvinuli aj medzi mládežou, popri programe robia súťaž pre mladých gajdošov. Túto museli po dvoch rokoch rozdeliť na dve kategórie do 15 a od 15 do 21 rokov, pretože fyzické dispozície a náročnosť tohoto hudobného nástroja kladie veľké nároky na fyzickú a technickú úroveň gajdoša. A tá je v rôznom veku rôzna. Ani Čech slovenských gajdošov neprijme za majstra cechu gajdoša, ktorý ešte nedosiahol 21 rokov.

Na projekt Gajdovačka 2003 dostal spoluorganizátor – Oravské osvetové stredisko v Dolnom Kubíne – peniaze aj z Višegrádskoho fondu a štátneho fondu Pro Slovakia. Dúfajme že uspejú v ten droch aj tento rok.

„Teraz sme sa vrátili z Poznane z Poľska, kde bolo medzinárodné stretnutie gajdošov Európskej únie. Zastúpenie tu mali krajiny, kde sa gajdošská kultúra udržala dodnes. Každý z nich dostal svoj priestor. Chlapci z Golusky zastupovali Slovensko. Organizátori podujatia chceli poukázať na to, že gajdošská hudba ako integrujúci prvok kultúry sa z Európy vytráca.

Chlapci najprv začali vystupovať len s heligónkou, pretože gaj-

doš nebol schopný hrať na gajdách po technickej ani po fyzickej stránke.“

„Teraz už máme repertoár aj s gajdami. Ľudovú hudbu hráme v čo najautentickejšej podobe, z našej dediny, ktorá sa uchovála z pokolenia na pokolenie. Gajdošské piesne zbierame z múzeí zo Slovenska, z Čiech a z Maďarska. Podľa nich sa chlapci učia. Gajdy sme dostali do daru od Františka Skurčáka, ktorý sa ich naučil vyrábať od svokra Jána Fernézu. Od neho prebral fach a stal sa tak jeho pokračovateľom. Kroje chlapcom ušili krajčírky v dedine podľa pôvodných zachovaných krojov.“

Gajdoš Peter Matis (14 r.) študuje na osemročnom Gymnáziu Antona Bernoláka v Námestove: „Na gajdy hrám asi tri roky. Baví ma to, lebo ľudové pesničky mám rád. Sú pekné. Vyhral som už dva prvé miesta na Gajdovačke 2004 v súťaži gajdošov do 18 rokov a o dva týždne idem ako sólista na celoslovenskú súťaž do Považskej Bystrice.“

Druhým muzikantom v Goluske je Martin Kozák (15 r.), ktorý hrá husle prím a tiež študuje na gymnáziu v Námestove. „Hre na husle sa venujem už šesť rokov. Navštevujem Základnú umeleckú školu v Námestove a tento rok končím prvý stupeň. Porozmýšľam, či budem pokračovať aj na druhom stupni, pretože je toho veľa. O tri roky budem maturovať. Zatiaľ som hral na žiackych koncertoch, na rôznych súťažiach a na festivale Ivana Ballu, kde som dosiahol zatiaľ najvyššie umiestnenie – ôsme miesto.“

Tretím členom je jeho brat Anton Kozák (13 r.), hrá husle kontra a chodí do Základnej školy v Orav-

skej Polhore. „Na husliach hrám už piaty rok. Na budúci rok končím prvý stupeň hudobnej na Základnej umeleckej škole v Námestove a uvidím, či budem pokračovať. Zatiaľ som účinkoval len na koncertoch v Nižnej, v Námestove a teraz v Bratislave.“

A štvrtým hudobníkom je Juraj Tarčák (13 r.), hrá na basu a na-

vštevuje Základnú školu v Oravskej Polhore. „Na basu hrám už štyri roky, na tú ma učí hrať len náš vedúci. Dva roky chodím na Základnú umeleckú školu do Námestova na husle. Zatiaľ som nikde nesúťažil.“

Mária Hrabková, z redakcie
Nový deň – Víkend

Ludová hudba Goluska

Chlapci z Oravskej Polhory začali hrať ľudovú detskú muziku už ako 8 – 10-roční. Hrajú v detskej ľudovej muzike Goluska, ktorá patrí medzi najmladšie gajdošské muziky na Slovensku. Nehrajú iba doma na Orave, ale účinkovali niekoľkokrát aj v televízii na desiatkach festivalov doma i v zahraničí. Reprezentovali slovenských goralov aj na celosvetovom Zjazde goralov v Poľsku. Účinkovali

na rôznych podujatiach v Poľsku, Luhačoviciach, Detve, Východnej, Hontianska paráda v Hrušove. Pravidelne sa zúčastňujú aj na stretnutiach heligónkarov v Pohronskej Polhore. Chlapci hrajú piesne zo staršieho repertoáru z rodnej dediny, zo zachovaných archívnych dokumentov a nahrávok v goralskom nárečí. Súbor sa zúčastnil tohto roku na folklórnych festivaloch vo Východnej.

GAJDOVAČKA 2004

V. Medzinárodný gajdošský festival Or. Polhora, 17. – 19. septembra 2004

Predbežný program

PIATOK, 17. 9. 2004

- 15.³⁰ h Výstavné priestory MKS v D. Kubíne: Ľudoví muzikanti v umení – otvorenie medzinárodnej posútažnej výtvarnej výstavy, Hra, hudba a tanec – otvorenie V. medzinárodnej posútažnej výstavy detskej hračky;
- 17.⁰⁰ h Námestie Slobody D. Kubín: Gajdoši – program gajdošov a ľudových hudieb
- 20.⁰⁰ h Oravská Polhora Slovom i spevom... – stretnutie účastníkov pri ohni

SOBOTA, 18. 9. 2004

- 9.³⁰ h Kultúrny dom Oravská Polhora: I tak bolo... – sprístupnenie výstavy fotografií z predchádzajúcich ročníkov
- 10.⁰⁰ h Kultúrny dom Or. Polhora: V. malá škola gajdovania (I. časť)
- 13.⁰⁰ h Kultúrny dom Or. Polhora: O Zboroňovu nótu – III. medzinárodná súťaž mladých gajdošov
- 17.⁰⁰ h S gajdovačkou v Poľsku – koncert účastníkov v Poľsku
- 21.⁰⁰ h Gajdošská aréna – voľné muzicírovanie

NEDELA, 19. 9. 2004

- 8.⁰⁰ h Kostol Or. Polhora: Svätá omša za nositeľov tradícií
- 9.¹⁵ h Cintorín Or. Polhora a Sihelné: Pocta zosnulým gajdošom
- 10.⁰⁰ h Kultúrny dom Or. Polhora: Čo sme si ešte nepovedali – tvorivá rozprava a V. malá škola gajdovania (II. časť)
- 11.³⁰ h Kultúrny dom Or. Polhora: Poďakovanie – odovzdanie upomienkových predmetov a zápis do pamätnej knihy
- 13.³⁰ h Kultúrny dom Or. Polhora: Galaprogram

Doc. ThDr. ThBibLic. Anton Tyrol, PhD., mimoriadny profesor Katolíckej univerzity v Ružomberku slávi tohto roku 20 rokov kňazskej vysviacky

Orava patrila k tým krajom, ktoré svojimi osobnosťami hojne prispievali k duchovnej a kultúrnej obrode celého národa. Keď sa narodil slovenský jazyk vo svojej spisovnej podobe, Oravci či ako kňazi alebo kultúrni a pedagogickí pracovníci prispeli k životaschopnosti potrebného.

Po rokoch totality je potrebné chrániť krehkú vieru ľudu, ktorá prežila veľa útlaku. Posilniť poznaním, prácou a predovšetkým rozpracovaním jej života v srdciach. Viera je z ohlasovania – ako píše sv. Pavol apoštol. Ohlasovanie v dnešnej dobe pramení vo veľkej miere zo Svätého písma – Biblie. A tú treba poznať. Aj tu máme na Orave jedno ohnivo – v reťazi exegétov a znalcov biblických vied.

Doc. ThDr. ThBibLic. Anton Tyrol sa narodil 4. januára 1960 v Námestove. Po absolvovaní gymnázia v Námestove v roku 1978 išiel za hlasom svojho srdca – zvolil si kňazské povolanie. Vysokoškolské štúdiá absolvoval na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v odbore katolícka teológia v rokoch 1979–1984. Po úspešnom ukončení štúdií bol dňa 17. júna 1984 v Nitre nitrianskym biskupom Mons. Jánom Pásztorom vysvätený na kňaza Spišskej diecézy. V našej diecéze začal pôsobiť ako kaplán a od roku 1990 ako farár v Liptovskom Mikuláši do roku 1993.

V rokoch 1989–1993 absolvoval licenčné a doktorandské štúdiá na tej istej fakulte, obhájil dizertačnú prácu s názvom: Izaiáš, starozákonný evanjelista a získal akademický titul ThDr. a PhD. V rokoch 1993–1996 absolvoval špecializačné licenčné štúdiá na Biblickom inštitúte Františkánskej univerzity v Jeruzaleme obhájil záverečnú prácu s názvom: L amore di YHWH verso gli esuli

di Babilonia in Is 43,1–13 (Láska Jahveho k ľudu v Babylonskom zajatí podľa Izaiáša 43,1–13.) a získal titul ThBibLic. Po návrate začal pedagogicky pôsobiť na Teologickom inštitúte v Spišskej Kapitule – Spišskom Podhradí a pracuje aj ako riaditeľ Biblického diela na Slovensku. V roku 2002 sa habilitoval v odbore katolícka teológia. Od roku 1997 pôsobil na Katecheticko-pedagogickej fakul-

te Trnavskej univerzity ako prednášateľ a vedúci seminárov. Viedol diplomové práce, neskôr pôsobil ako oponent pri licenčných a doktorských prácach.

Súčasne pôsobil ako redaktor časopisu Sväté písmo pre každého a je autorom viacerých príručiek pre biblické krúžky.

Jeho vedecké aktivity sú orientované na biblické štúdiá, bol hlavným organizátorom troch

biblických konferencií s medzinárodnou účasťou a redigoval zborníky z týchto konferencií. Jeho najnovším monografickým dielom je jeho knižne vydaná habilitačná práca Prorok Jonáš, vydalo KBD Svit v roku 2001.

Okrem týchto aktivít je od roku 1998 (28. 4.) – menovaný za člena prekladateľskej komisie Slovenskej biblickej spoločnosti. Od roku 2002 prorektorom Katolíckej univerzity v Ružomberku pre vzdelávanie a výchovu a od roku 2003 mimoriadnym profesorom katolíckej univerzity v Ružomberku.

Jeho aktivity na Katolíckej univerzite v Ružomberku sú poznačené neustálou snahou o budovanie kontaktov s ostatnými svetovými a európskymi univerzitami. Výsledkom tejto snahy je skutočnosť, že hoci je naša univerzita mladá, má dobrú povest aj ďaleko za hranicami Slovenska.

Jeho kňazské pôsobenie v dňoch milého jubilea nech spravidla neustále láska k Cirkvi, veriacemu ľudu a k Svätému písmu! Nech ho žehná Boh.

ThDr. Juraj Spuchlák

Spoveď na takmer intímne témy

Na otázky redakcie odpovedá Eugen Ďubek. Vnímame ich postavenie, stretávame ich denne – denne na ulici, vidáme ich na oficiálnych podujatiach... Každý z nás však aspoň chvíľami je iný, možno prirodzenejší, otvorenejší, možno škrobenejší, podráždenejší... Teda, akí sú, keď odložia svoju tvár oficiálnej osobnosti do najspodnejšieho šuftlíka? Tentokrát sme k spovedi na takmer intímne témy pozvali rímskokatolíckeho kňaza v Dlhej nad Oravou Eugena Ďubeka.

Vaša najoblúbenejšia kniha?

– Páter Pierre Teilhard de Chardin: Chuť žiť. Je to pre mňa ako Biblia. Si na ceste a spoznávaš nového človeka, dobu, svoju prítomnosť, budúcnosť. Máš zmysel žiť pre nebo už na zemi. Chutí mi žiť. Je to hrana, na ktorej sa člo-

vek hrá. Môže vyhrať, ale i prehrať detský svet. Ja som dieťa Božie.

Film, na ktorý sa dá pozeráť aj viackrát?

– Mám rád rozprávky, napríklad Janko Hraško.

Oblúbená farba?

– Ave crux spej unica – Zdrav buď kríž, nádej jediná! Červená (farba) = možnosť uzrieť i cez krv, bolesť, kríž novú budúcnosť. Som optimista, a to všetko sa pretaví na bielo, všetko je cez bolesť čisté. Viem, bolí to, je to náročné, ale krásne. Láska bolí, zrada bolí, nepochopenie bolí a ako to všetko máš rád. Len preto, že to bolí. Mám rád bolesť, lebo tu sa rodí život, človek, duša, srdce. Tu sa rodí spása.

Kvet?

– Ruža – pichá, ale krásne vonia. Cez vôňu sa dá skrotiť (žena). Ale aj karafiát. Jemná, nežná, prí-

tulná, čistá, jednoduchá, nevtieravá rastlinka, trochu smutná, no má v sebe iskru.

Čím ste chceli byť v čase, keď sa ešte formovala Vaša osobnosť?

– Klavírnym virtuózom + organistom + gitaristom, jednoduchého orchestrom. Sme ľudia a chceme byť spolu pre dobro, a tu je moment, kedy sa môžeme dohodnúť niesť dialóg v láske. Tu sa tvorí rodina, spoložitie, súhra nezhôd, tvorba spoločenstva, ktoré chýba. Izolácia tu nemá miesto.

Uspokojujete sa dnešným postavením a zaradením, alebo zrakom pošukujete niekde úplne inde?

– Som šťastný tým, čím som. Našiel som sa. Nevieť si predstaviť byť niekde inde. Mám radosť z toho, že som a cez to všetko mám radosť z človeka, z ľudí – sú zlatí.

Áký váš tajný sen sa nakoniec stal skutočnosťou?

– Že som sa stal tým, čím som.

Oblúbená značka automobilu?

– Lada Niva

Keby ste vyhrali stotisíc korún – teda sumu podľa dnešných kritérií ani malú, ani závažnú – čo by ste s nimi urobili?

– Dal by som ich susedke na chlieb.

Čím by ste boli, keby ste neboli tým, čím ste?

– Človekom.

Charakterizujte moment, kedy neveríte ani sám sebe?

– Mám také chvíle úzkosti. No to patrí k životu. Vtedy sa pýtam, čo môžem spraviť pre to, aby to bolo iné. Relaxujem, hľadám odpovede na rôzne otázky a v horách objavujem silu, trpezlivosť i sám seba.

9. Výstup na Babiu horu k pamätnej tabuli sv. Otca Jána Pavla II.

E-FOTO V. Briš

Odpovedzte bez dlhého rozmýšľania na otázku – ktoré 3 veci by ste si zobrali so sebou na pustý ostrov?

– Sparty, omšové víno, kariatku. A nádej, že budem mať od všetkých pokoj.

Ktorá ľudská vlastnosť je najosvietenejšia a ktorá naopak najodpornejšia?

– Uprimnosť až do špiku kosti a najodpornejšia zas závišť (nedoprajnosť).

Hanbite sa za niečo, čo ste v živote vykonali, alebo nevykonali?

– Hanbím sa za filmovanie faulov vo futbale a tiež, keď cítim, že niekomu môžem pomôcť, no nechce sa mi.

Aký máte vzťah k domácim prácam?

– Som puntičkár. Držím sa hesla: „zachovaj poriadok a poriadok zachová teba“.

Na čo najviac míňate peniaze?

– Na cigarety a ovocie.

Rozhovor s rodákmi z našej obce zverejnili noviny ORAVA 23. 9. 2002

Storočnica spisovateľa Mila Urbana

Pre nedostatok finančných prostriedkov musel odísť zo školy a zarábať si na živobytie. V r. 1927 bol nezamestnaný a pokúšal sa venovať len literárnej tvorbe – najskôr vo Vysokých Tatrách; keď nestačili peniaze, neskôr na rodnej Orave, kde sa v Oravskom Podzámku zoznámil aj so svojou neskoršou manželkou.

Pred koncom vojny emigroval do Rakúska, ale Američania ho v r. 1947 vrátili na Slovensko. A tak sa

ocitol v r. 1948 pred súdom a bol odsúdený na verejné pokarhanie, čo bol v tých časoch menší trest.

Z Bratislavy sa musel vystaňovať a tak žil do r. 1974 v Chorvátskom Grobe a potom sa vrátil naspäť. Najskôr sa živil prekladmi a neskôr sa znovu venoval románovej tvorbe. Zomrel 10. marca 1982.

Knižne debutoval novelou Jašek Kutliak spod Bučinky (1922) pod pseudonymom Milko U. Svoj

najznámejší román Živý bič napísal v r. 1927. Zachytil v ňom obdobie prvej svetovej vojny, ako sa odrazila v živote oravskej dediny. Milo Urban je vedúcou osobnosťou slovenskej medzivojnovnej literatúry 20. storočia, ale myslím si – najlepším prozaickým autorom spomínanej doby.

Navštívte múzeum Mila Urbana pri Hviezdoslavovej hájovni na Slanej vode.

E-FOTO V. Briš

